

Adelsönytt

JUNI 2017

Vildsvinsplågan
Debatt

Kalle Runrystare
ristar runsten för
Vikingamuseet

Smedjan
i Stenby blir galleri

Årets Adelsöbo
JOHAN WALLNÄS

DAGS ATT BETALA MEDLEMSAVGIFTEN

2017

Värna Adelsö växer stadigt. Under 2014 passerade vi gränsen på 500 medlemmar. Därefter har det vuxit till nytt medlemsrekord under 2016, med 575 medlemmar. Vi hoppas att du vill fortsätta att vara medlem i Värna Adelsö även under 2017. Många har redan betalat, men har du ännu inte gjort det ser vi fram emot att du gör det nu.

Alla som inte tidigare varit medlemmar är självklart också varmt välkomna.

Låt oss hjälpas åt så även 2017 blir en succé. För mer information se Värna Adelsös hemsida, under medlemmar: www.varnaadelsö.se

Ju fler vi är, desto tyngre väger våra argument i diskussioner med kommunen, andra myndigheter och organisationer, om Adelsös intressen och framtid.

Avgiften för 2017 är endast 50:- per person. Den betalas in på Värna Adelsös plusgiro konto 136 05 72-0. Kom ihåg att ange vem eller vilka avgiften avser.

Medlemsavgifterna täcker inte fullt ut våra kostnader för bland annat tidningen Adelsönytt. Vi är därför mycket tacksamma för ett frivilligt bidrag utöver den låga avgiften. Har du frågor om avgiften kan du kontakta vår kassör Mats Lundgren.

Mats Lundgren, matslu@telia.com

Tack Ingela!

Ingela Westerberg har av hälsoskäl inte haft möjlighet att delta i arbetet med detta nummer av Adelsönytt. Ingela var initiativtagare till att Värna Adelsö började ge ut denna tidning 2010, som nu har kommit ut 15 gånger. Hon har dragit det tyngsta lasset med tidningen, inte minst genom att skriva artiklar och sköta redigeringen. Tack vare hennes professionella arbete har tidningen successivt utvecklats. *Ingela ska ha ett stort tack!*

Björn Rydberg

REDAKTIONEN

Anita Björk, Sjövik, Lilla Stenby

anitabjork2@gmail.com

Klas Dykhoff, Sättra

klas.dykhoff@gmail.com

Irena Lundberg, Stenstorpsvägen,

irena.lundberg@comhem.se

Anna Nagorna, Sättra

nagorna@hotmail.com

Lotta Persson, Hallsta

Lotta.person60@gmail.com

Björn Rydberg, ansvarig utgivare, Ellholmen

bjornrydberg@comhem.se

SPORT: **Christer Nordemo, Lundkulla**

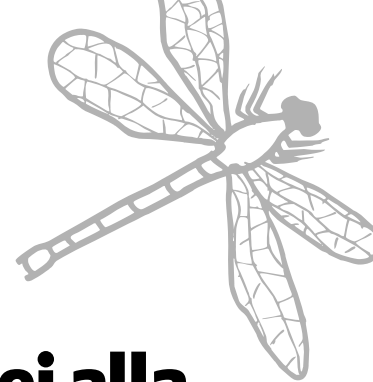
christer@nordemo.nu

FORM: **Ann Söderström, Marielundsvägen**

rakelgrafiskform@gmail.com

ANNONSER: **Christer Svanberg, Mälby**

info@foodfield.se

Hej alla Adelsöbor!

Jag brukar skriva här om allt fint och bra som vi har tillgång till på Adelsö och har beskrivit Adelsös fantastiska natur med de olika skiftningar i årstider som vi kan följa.

Men vi har alla fått uppleva det fruktansvärda som nu också drabbat Sverige och Stockholm med meningslöst våld mot oskyldiga människor som flanerat på en gångata.

Detta får mig att fundera på hur vi skall gå vidare i livet, vi som har allt det här goda omkring oss.

Jag tror att vi trots allt har en bra grund att stå på. Adelsös rika föreningsliv med engagerade människor, samlar många och hjälper till att göra människor delaktiga så att vi ser och hjälper varandra. Alla behöver känna en tillhörighet i det samhälle vi lever i. Vi ska fortsätta att arbeta lokalt och vara generösa och hjälpsamma mot våra medmänniskor även utanför Adelsö. Det tror jag är det bästa vi kan göra för att motverka den rädsla och den maktlöshet vi känner inför terrorhandlingar.

I det här numret av vår tidning beskriver vi vad vi gör för Adelsö och vad som händer på ön. Mot bakgrund av det fruktansvärda som hänt på Drottninggatan kan man kanske uppleva detta som futtigt. Men vi ska inte ändra vårt sätt att leva på grund av ondskefulla terrorister.

Sist men inte minst vill jag önska er alla en trevlig och solig sommar!

Staffan Eriksson
ORDFÖRANDE VÄRNA ADELSÖ

ANNONSPRISER

Välkommen att annonsera i Adelsönytt!

SVARTVITT

Helsida 1000 kr

Halvsida 500 kr

1/4-sida 250 kr

FÄRG

Helsida 1 600 kr

Halvsida 900 kr

1/4-sida (Inte färg)

Värna Adelsös syfte är att slå vakt om
Adelsös natur och kultur samt främja möjligheterna att bo,
arbeta och tillbringa fritiden på ön.

Värna Adelsö vill att vår lanthandel ska bli postombud. FOTO: POSTNORD

Gör Adelsö Butik till postombud!

Värna Adelsö skrev till Postnord i januari och begärde att Adelsö Butik ska få bli postombud.

Efter nästan två månader kom ett "svar" som inte var ett svar. Bara en redogörelse på fyra rader för vad som gäller i dag. Efter att ha skrivit och begärt ett seriöst svar fick Värna Adelsös ordförande Staffan Eriksson ett telefonsamtal med besked om att Postnord inte vill göra Adelsö Butik till postombud och att det går så bra att hämta paketen i Ekerö Centrum, tre mil från Adelsö.

– Vi vill att man ska kunna hämta och lämna paket i öns butik. Det skulle bli en snabbare

och bättre service än att behöva ackordera med lantbrevbärarna. Det tar längre tid och det är ju inte säkert att man är hemma när lantbrevbärarna kommer och man vill kanske inte att dyrbara saker ska ligga ute i väder och vind, säger Staffan Eriksson

Egendomligt nog hade Staffan Eriksson strax för detta negativa besked fått ett positivt telefonsamtal från chefen för Postnord Sverige, Anders Holm. Han sa då att han tyckte att det vore "logiskt" om Adelsö Butik skulle vara

ombud. Han sa att han skulle skicka vidare ärendet till en ansvarig för att vi skulle få ett svar. Om det blir ett nej skulle han begära en utförlig redogörelse för orsaken, vilket inte kommit.

Staffan framhåller att det skulle vara mycket positivt för postservicen på ön att göra Adelsö Butik till postombud och för vår lanthandels möjligheter att utvecklas.

– Postnord har svenska staten som huvudägare. Regering och Riksdag talar mycket om

en levande landsbygd. Adelsö är en landsbygd som gärna vill leva, säger Staffan Eriksson.

Även Ove Wallin (c) som är vice ordförande i kommunstyrelsen har skrivit till Postnord om denna fråga. Men han har fått tvärnej.

– Vi kommer att kämpa vidare. Nästa steg är att försöka få kommunen att officiellt ställa sig bakom kravet på att göra Adelsö Butik till postombud, säger Staffan Eriksson. ■

Björn Rydberg

Postnord och och Bring kör i kapp på ön. FOTO: LASSE CARLSSON

Försten till nästa postlådeställ

INSÄNDARE Det ser lite komiskt ut när Postnord och Bring Citymail kommer gasande med några meters lucka. Två man, två bilar, samma uppgift, att dela ut post i Adelsös brevlådor. Arga konkurrenter är dom och något skiljer det mellan uppgifterna, Bring Citymail delar bara ut affärsbrev, och det max var tredje dag på Adelsö. Postnord varje dag.

Ett utlämningsställe för paket t.ex. Adelsö Butik skulle Adelsöborna vara mera betjänta av än två bilburna brevbärare och det skulle ur miljösynvinkel spara många resor till Ekerö centrum dit man nu får ta sig för att hämta sitt paket. 60 km tur och retur. ■

Lasse Carlsson
BLÄCKHORNET, MÄLBY

Kalle Runristare håller på att rista en stor runsten till det nya Vikingamuseet. FOTO: LASSE CARLSSON

Kalle Runristare

En av landets sällsynta runristare finns på Adelsö: Kalle Runristare i Harbacken i Lindby.

Där håller han just nu på att rista en stor runsten som ska stå framför det nya Vikingamuseet på Djurgården ("Vikingaliv", www.vikingaliv.se). Stenen väger sex ton och ska vara klar i slutet av augusti. Den kommer att utformas som en kombination av uppländsk och sörmländsk runstenstradition. Det kommer också att bli ett vikingaansikte på stenen.

Kalle arbetar som runristarna gjorde för 1000 år sen: Enbart med slägga och mejsel.

Dessutom färglägger han runstenarna med vackra färger som han tror att man gjorde när det begav sig. Detta är lite kontroversiellt. Runverket, som är en enhet inom Riksantikvarieämbetet, målar fortfarande vissa runstenar men i begränsad omfattning. Och när de målar så är det bara med rött i huggspåren. Men Runverkets stenkonservator hävdar att runstenarna mår bäst av att inte målas alls! Kalle målar hela bilderna med flera färger.

Kalle Runristare vill att ristningarna ska vara färgade. FOTO: LASSE CARLSSON

– Jag är övertygad om att de gamla runristarna färgade både runor och figurer på stenarna. Dessutom är det ju mycket lättare för nutidens människor att ta till sig stenarna om de är färglagda, säger Kalle

Kalle berättar att han blev intresserad av arkeologi redan som grabb. Att göra en runsten är något beständigt som blir kvar i minst 1000 år. Annat vi gör har en väldigt kort livslängd, menar han.

Det går inte att försörja sig på att bara vara runristare. Kalle jobbar också på Solbacken i Sättra och han gör webbsidor. Dessutom är

han en duktig guide på Världsarvsområdet vid Alsnöhus. På www.hovgarden.se har Kalle gjort en utmärkt beskrivning av hela denna unika historiska plats.

På Adelsö har man hittat fem runstenar. Först och främst den stora runstenen vid Alsnöhus från 1000-talet. Den anses vara ett bevis för att det funnit en kungsgård vid Hovgården före Alsnöhus. Men flertalet runstenar finns i Uppland norr om Stockholm. Men vad var egentligen syftet med runstenarna?

– En runsten är i första hand ett arvsdokument och en statussymbol men den låter även ägarens röst höras långt efter sin död, under flera tusen år, förklarar Kalle.

Kalle har gjort cirka 30 runstenar och han hinner i princip göra en runsten per år. Han kan ju bara arbeta när det är någorlunda varmt. Att rista runstenar är en konstform som kräver stor skicklighet. Det är mest företag och speciellt intresserade som beställer en runsten. Alla är välkomna i sommar att komma och titta på hur runstenen till Vikingamuseet växer fram på ängen framför Harbacken. ■

Björn Rydberg

STRAFFTAXA FÖR ADELSÖBOR!

Som vi har nämnt tidigare får många Adelsöbor betala dubbel avgift om man åker buss mellan Adelsö och Stockholm (eller tvärtom) om resan tar mer än 75 minuter.

Extradebiteringen sker när man lägger kortet på biljettautomaten vid Brommaplan eller vid utresa på bytesbussen vid färjan. Från och med i år är det enhetstaxa på SL. Alla resor kostar 30 kronor (20 för ungdomar och pensionärer) oavsett resans längd. Men tidsgränsen 75 minuter blir kvar och kan

alltså innebära att Adelsöbor får betala dubbel avgift.

Värna Adelsö har skrivit till SL och begärt att denna orättvisa taxeeffekt för Adelsöbor avskaffas. Varför ska vi betala högre SL-avgift för att färjan förlänger resan? Gränsen 75 minuter bör förlängas. Värna Adelsö kommer att fortsätta att driva denna fråga, bland annat genom att be kommunen ta upp saken med Kommunen och Landstinget. ■

BR

DEBATT Gör något åt vildsvinsplågan!

Vildsvinen har bokat på de världsarvsskyddade kungshögarna vid Alsnöhus. FOTO: LASSE CARLSSON

Var vi än går på ön ser vi spåren av vildsvinen. Spår av deras bökande syns överallt. Ingen vet säkert hur många de är. Men flera jag talat med tror att det nu är fler vildsvin än någonsin på Adelsö.

DEBATT Det är en effekt av flera milda vintrar i rad och otillräcklig jakt. En sugga får normalt en kull per år. Under gynnsamma omständigheter kan hon få två kullar per år. Kullarna består av tre till uppmot 10 kultingar. Vildsvi-

nen har inga naturliga fiender, vilket innebär en successiv ökning av stammen.

Vildsvinen är ett ganska nytt problem på Adelsö. För mindre än 20 år sedan såg vi inga vildsvin på ön. Den vanligaste uppfattningen är

Numera ser man vildsvin överallt på ön.
FOTO: LASSE CARLSSON

att de kommit simmande från Sörmland, där de rymt från något hägn. Enligt andra var det någon som tog hit de första vildsvinen. Hur som helst har de förökats sig snabbt. Och de kommer att fortsätta att öka om inget görs.

Värst är skadorna på jordbruket. Mats Collberg berättar att vildsvinen i vår har bokat upp stora delar av det vete han har sådde i höstas på åkrarna kring Lundkulla. Det handlar om skador i storleksordningen 100 000 kronor. Vildsvinen är ett hot mot hela hans lantbruksverksamhet, säger Mats.

Tomter plöjs upp. Överallt i naturen ser man resultatet av deras bökande. Fridlysta backsipps-, gulsipps- och blåsippställen skadas liksom svampställen. Till och med de världsarvsskyddade gravkullarna vid Alsnöhus är drabbade. På kvällarna ser vi hur flockarna springer över vägarna. Många tycker att vildsvinen är obehagliga och drar sig för att gå ut på kvällarna. Och trafikskador med vildsvin ökar.

Sätt upp elstaket eller andra staket runt tomten så slipper du vildsvinen får vi höra. Många har gjort det, för ganska stora kostnader. Men hur trevligt är det med alla tomter

instängslade? Och det är inte säkert att elstaket räcker. Det finns exempel på ön att vildsvinen tagit sig igenom staketet.

Vad bör göras? Vildsvinen har kommit för att stanna. Det får vi acceptera. Men antalet måste begränsas kraftigt. Alla bör inse att den jättestora vildsvinsstammen är ett problem.

Det räcker inte att tala om att vildsvinsstammen ska förvaltas och att man kan bemästra problemen på olika sätt. På sina håll sker en utfodring av vildsvin i skogarna. Ett av syftena är att få vildsvinen att hålla sig där i stället för på åkrar och trädgårdar. Men det är uppenbart att detta inte fungerar i praktiken. Vildsvinen springer omkring kors och tvärs ändå på ön. I stället bidrar detta till större kullar och till en snabbare ökning av stammen och till ökade skador överallt. Detta har nyligen klargjorts av LRF och Sveriges Lantbruksuniversitet (DN 21/4).

Jägarnas engagemang är naturligtvis centralt. Först och främst måste jakten på vildsvin utökas kraftigt. Men det är svårt att jaga vildsvin. De ligger och trycker på dagarna och rör sig på nätterna. Det är nödvändigt att öns jägare går samman i stora samordnade jakter. Det gjordes ett försök häromåret som tyvärr inte gav så mycket resultat, framför allt för att det var väldigt kallt just den dagen.

Markägarna på ön har en huvudroll. De måste se till att vildsvinen jagas mer effektivt på sina marker. Men även kommunen borde ta ett ansvar. Det har framgått av lokaltidningarna i vår att kommunen har agerat när vildsvinen har dykt upp på villatomter inne i tätorten. Men kommunen borde också engagera sig för våra problem här på Adelsö. Vildsvinen har blivit ett sanitärt problem, en plåga för många på vår ö. Det måste alla ansvariga inse! ■

Björn Rydberg

Här i Stakulla matar Menhammar vildsvin. FOTO: LASSE CARLSSON

Menhammar matar vildsvin

Vildsvinen matas tidvis i skogen vid Stakulla (mitt emot Gredby). För utfodringen svarar Markus Nilsson som är viltmästare på Menhammar.

I Stakulla finns en foderautomat som rymmer en kubikmeter foder och som portionerar ut fodret. Automaten fylls på cirka fyra gånger om året.

Det finns också ett jakttorn där. Men det är gammalt och används inte. Det skjuts inga vildsvin vid utfodringsplatsen.

Det sker också en utfodring av ungefär samma omfattning i Kronskogen i närheten av Frutorp. Syftet är att hålla vildsvinen i skogen. Viss utfodring sker också ibland för att locka dit svin inför jakter.

– Vi utfodrar vildsvinen bland annat på våren när åkrarna är känsliga men också vid andra tidpunkter under året. Tanken är att hålla svinen borta från åkrarna och få dem att stanna i skogen, berättar Markus Nilsson

Enligt Markus Nilsson är den avledande utfodringen ett av flera verktyg vid en aktiv vildsvinsförvaltning. De ska skjutas/störas på åkrarna under den period de kan åstadkomma

skada. Under den perioden ska man låta dem vara ostörda i skogen. Ge dem alternativ föda där man vill ha dem.

Markus Nilsson anser att utfodringen är av liten betydelse i förhållande till den föda som finns i naturen. Tillgången på ekollon är mycket viktig och 2016 var ett ollonår. En ek med en diameter på 30 cm kan under ett ollonår producera 500 kg ekollon. Till det kommer andra frukter och bär som fanns i stor mängd i höstas.

– Det foder vi lägger ut göder inte vildsvinsstammen, det är en del i en aktiv förvaltning, säger Markus Nilsson.

Han är tveksam till om antalet vildsvin på Adelsö är rekordstort. Det var fler för två år sen bedömer han. Sen 1 juli 2016 har Menhammar skjutit cirka 37 vildsvin på Adelsö. Och det kan bli fler. ■

Björn Rydberg

Elavbrott, TROTS MILJONSATSNINGAR

På julafton förra året och torsdagen den 23 februari var det elavbrott som pågick i flera timmar.

Det senare elavbrottet i februari varade över fem timmar och omfattade 376 hushåll på södra Adelsö. Dessa långa elavbrott är förvånande eftersom Ellevio (f.d. Fortum) gjort miljomsatsningar genom att gräva ned elkablar eller vädersäkra dem på annat sätt. Vare sig på julafton eller den 23 februari var det några extrema vindförhållanden. Jonatan Björk, pressansvarig på Ellevio säger att orsaken var träd som föll över eller som kom åt ledningar.

Strömmen till norra Adelsö kommer i en kabel från Munsö till Stenby. Sedan en tid kommer strömmen till södra ön i en kabel från Ekerö-Björkö-Kurön-Alviken på Adelsö. Och det är den kabeln som har krånglat. Den går på sjö-

botten långa sträckor men är inte helt nedgrävd när den går över land. Enligt vad Adelsönytt erfar är det särskilt sträckan Nyckelby – Lönnviken på Ekerö som är dåligt vädersäkrat. Det kan ha varit där som problemet har uppstått.

I sommar kommer Ellevio att koppla ihop elnäten på södra och norra Adelsö. Det innebär att när det blir strömavbrott på södra Adelsö så kan man ta stöm från den andra ledningen från Munsö. Det ska enligt Ellevio leda till bättre driftsäkerhet.

Jonatan Björk berättar att Ellevio har inspekterat elnätet med helikopter. Man flyger tätt över ledningarna för att se om det finns träd eller högväxande buskar som är nära ledningen. När man hittar träd och höga buskar nära skickar man ut personal för att rensa kring ledningen.

Enligt Jonatan Björk har Ellevio projekt för närmare 30 miljoner kronor i gång på Adelsö för att vädersäkra nätet. Alla dessa arbeten ska vara klara i år. ■

Björn Rydberg

UbbeSotare

– Ny regi sedan 1 juni 2015 –

SOTNING, BESIKTNING,
VENTILATIONSRENSNING
REPARATIONER,
FÖRSÄLJNING, MONTERING

070-878 10 26 • www.ubbesotare.se

Välja
behörig sotare?
Jag hjälper dig
med ansökan

Det kom 250 personer på Långfredagen och Påskafton när Smedjan öppnade. FOTO: LOTTA PERSSON

Fantomen som konsthantverk av Eddy Sandberg. FOTO: LOTTA PERSSON

Nytt galleri och turistmål i Stenby

Från övergiven smedja och förbränningsstation för tuberkulossmittat avfall till galleri. Det steget kan tyckas långt. Men inte för långt.

En idé, ett gäng driftiga vänner och ett och ett halvt år av hårt arbete senare har den övergivna ankungen förvandlats till en svan. Och ön har fått ett nytt turistmål.

– Egentligen letade vi bara efter en lokal där vi kunde sälja byggnadsvårdsmaterial och lite hemgjort hantverk, berättar Anita Björk, en av dem som fick den där idén.

– Men lokalen vid gamla Stenby säteri var så häftig. Vi kände att den bara måste användas till något mer. Alla gamla detaljer, trappor, vinklar och vrår, högt och lågt tak, travers och bevarade ugnsluckor. Det händer så mycket på en så liten yta.

Smedjan, som fungerat som förråd i många år efter att konvalescenthemmet lagts ner, hyste ett gigantiskt sandupplag, allskonns bråte och eternitplattor som skyddat taket mot värmen från ugnen. Allt detta skulle bort innan väggarna kunde vitkalkas, golvet skuras och rostiga ugnsluckor behandlas med linolja. Fönstren har renoverats och trädetaljer målats med roslagsmahogny, en blandning av linolja, terpentin och tjära i lika delar, vilket resulterat i en rödbrun yta

Gamla Smedjan i Stenby fungerar fint som galleri. FOTO: OVE WESTERBERG

“– Ön har allt att vinna på goda idéer. Det säger Anita Björk, en av sex initiativtagare till det nya galleriet Adelsö smedja. Galleriet är vårt bidrag till arbetet med att göra Adelsö till ett intressant utflyktsmål.”

med varm lyster. Bakom de bastanta dubbeldörarna ut mot vägen döljer sig numera också en generös skjutdörr i glas.

Dryga femhundra arbetstimmar efter att idén om den där lite anspråkslösa butiken formulerades hade så Adelsö smedja i påskas världspremiär inför flera hundra hänfödda besökare. Förutom initiativtagarna visade gästutställarna Karin Eriksdotter, Elisabeth Holmgren, Eddy Sandberg och Ulrika Westerberg verk i olika tekniker på temat Änglar och demoner. Utomhus vakade Fantomen i olika gestalter lite diskret över tillställningen.

Inför sommarsäsongen har de aktiva i den nybildade ekonomiska föreningen fullt upp med att bedöma verk från konstnärer och konsthantverkare som vill att deras alster möter publik.

– Att helt plötsligt agera jury och bedöma andras verk, det är en roll som vi inte räknade med när vi beslöt att satsa på detta, skrattar Anita. Juryn är överens om att bra kvalitet på arbetet är a och o, och vill gärna lyfta lokala förmågor. Men sedan kan diskussionens vågor gå höga! ■

Lotta Persson

Ljusstakar med mera kreerade av Ove Westerberg. FOTO: LOTTA PERSSON

INITIATIVTAGARNA

Det här är de som ligger bakom Smedjan:

Anita Björk, Staffan Eriksson, Irena och Kent Lundberg, Ingela och Ove Westerberg.

FAKTA

ÖPPETTIDER I SOMMAR:

**Lördagar
kl 12 – 15**

fr.o.m. 3 juni – 26 augusti

12 augusti

Konst- och hantverksfestival samtidigt som Gammalt & nytt har backluckeloppis.

Intresserad av att ställa ut?

Skicka ett mejl till:

kontakt@adelsosmedja.se

www.adelsosmedja.se

facebook.com/adelsosmedjastenby

KOM TILL OSS OCH UPPTÄCK

◆ CATERING ◆

BUTIKSLAGAD MAT

★ OMBUD FÖR
SYSTEMBOLAGET ★
SVENSKA SPEL OCH APOTEKET

VÅRA ÖPPETTIDER

Mån-fre 10-19 Lör-sön 10-15

Med reservation för ändringar.

All mat lagas med kärlek och av oss själva. Vi använder närproducerade råvaror och produkter så ofta det går.

Välkommen in till oss för
inspiration, tips och matglädje!

Följ oss!

www.adelsöbutik.se | facebook.com/adelsöbutik

Adelsö Butik

Den 28 april firade Marja och Martin ettårsjubileum med starten av Adelsö Butik. Under året som gått har butiken fått ett lyft med bland annat kreativa lösningar för att minska spill och ta tillvara råvaror. Bland annat har goda soppor, pastasåser, grytor med mera tillagats.

Fredagskassen för två personer har blivit en succé, den har kostat 155 kronor. Maten är förberedd med en enklare tillagning/värmning hemma. Kassen presenteras och beställs på Facebook eller i butiken. Sedan kan den hämtas efter klockan 13 på fredagen eller lördagen. Ingredienserna till fredagskassen planeras och köps in med övriga råvaror som ska säljas i butiken under veckan, allt för att undvika svinn. Det är ett uppehåll under sommaren med fredagskassen men de räknar med att sätta igång igen under september.

Butiken är också **Systemombud**. Beställningen måste vara klar före klockan 13 på onsdagen för att sedan kunna hämtas på fredagen i butiken.

Man beställer på systembolaget.se med ett log in och mailadress. Sedan beställer man via portalen. Man kan beställa från hela sortimentet alltså inte bara det som finns på Systembolaget Ekerö. Vill man ha hjälp är man välkommen till Butiken.

Cateringen är populär och har stadigt ökat, så det gäller att vara ute i god tid och boka datum. Beställningar har kommit från både privatpersoner, föreningar och i samarbete med Pannrummet. Butiken har färdiga cateringmenyer men är öppna och flexibla för andra förslag.

Utbudet i butiken styrs av efterfrågan och det är många som vill ha ekologiska och närproducerade varor så det försöker butiken tillgodose. Till sommaren planerar butiken ett samarbete med Simon Almqvist, Norrby Gård. Butiken

Marja Conradsson och Martin Anderson.

FOTO: LASSE CARLSSON

kommer att sälja frysta styckningsdetaljer och färsk ekologisk korv.

Fiskare Widlund ska också sälja fryst gös i butiken. Dessutom finns potatis, honung och ägg från Adelsö. I Påskas såldes vaktel ägg från Adelsö ägg på försök. Det visades sig vara populärt, så butiken fick ta in mer efterhand. Butiken är intresserad av att köpa från lokala leverantörer. Problemet är bara att som leverantör måste man ha tillstånd av länsstyrelsen.

Vi ser fram emot Adelsö Butiks fortsatta utveckling, en liten butik men med stort hjärta och fint utbud. ■

Anita Björk

Adelsö är inte bara Adelsö

I dagligt tal är Adelsö enbart en ö. Men formellt är Adelsö betydligt mera. Många öar och mycket vatten.

En historisk resa kan se ut så här. Adelsö socken har anor uppemot 1000 år tillbaka i tiden. Vår nuvarande kyrka är ju byggd på 1100-talet. Adelsö Socken omnämns i skriftliga handlingar första gången 1314.

Under 1800-talet togs flera initiativ för att öka den lokala självstyrelsen. 1862 år togs ett stort riksdagsbeslut som lade grunden för dagens kommunsystem i Sverige.

Vid kommunreformen 1862 övergick socknens ansvar för de kyrkliga frågorna till Adelsö församling och de borgerliga frågorna till Adelsö landskommun.

»**Väster om Adelsö hittar vi Koffsan, Koffsklack, Vrången och Pysen.**«

Reformen visade sig livskraftig. Adelsö var en egen kommun ända fram till 1952. Då uppgick Adelsö landskommun i storkommunen Ekerö kommun, som 1971 slogs ihop med Färingsö kommun. Att namnet på den nya kommunen för hela Mälarsöarna blev Ekerö kommun diskuterades en hel del.

Adelsö församling ("socken") slogs 2005 ihop med Munsö församling.

Adelsö socken finns inte längre officiellt. Men i folkmun och i många andra sammanhang

lever Adelsö socken kvar. Till exempel i den norska väderleksrapporten YR.

Sedan länge omfattar valdistriktet Adelsö exakt samma område som socknen hade tidigare. Detta valdistrikt kommer att gälla även 2018 års val. Adelsö socken/valdistrikt omfattar Adelsö, Björkö, Kurön och en massa andra öar. Totalt c:a 30 stora och små öar. Se kartan!

De mest kända öarna utöver de tre stora är Tofta Holmar med många sommarboende. Flera av öarna har lite lustiga namn. En tur runt Adelsö kan se ut så här:

Från färjan åker vi söderut. Vi passerar då bland annat Kattskär, Kråkskär, Gädgan,

Längst söderut finner vi våra sommargrund, Midsommargrund, Sommargrund, samt sommaröarna Midsommar och Pingst.

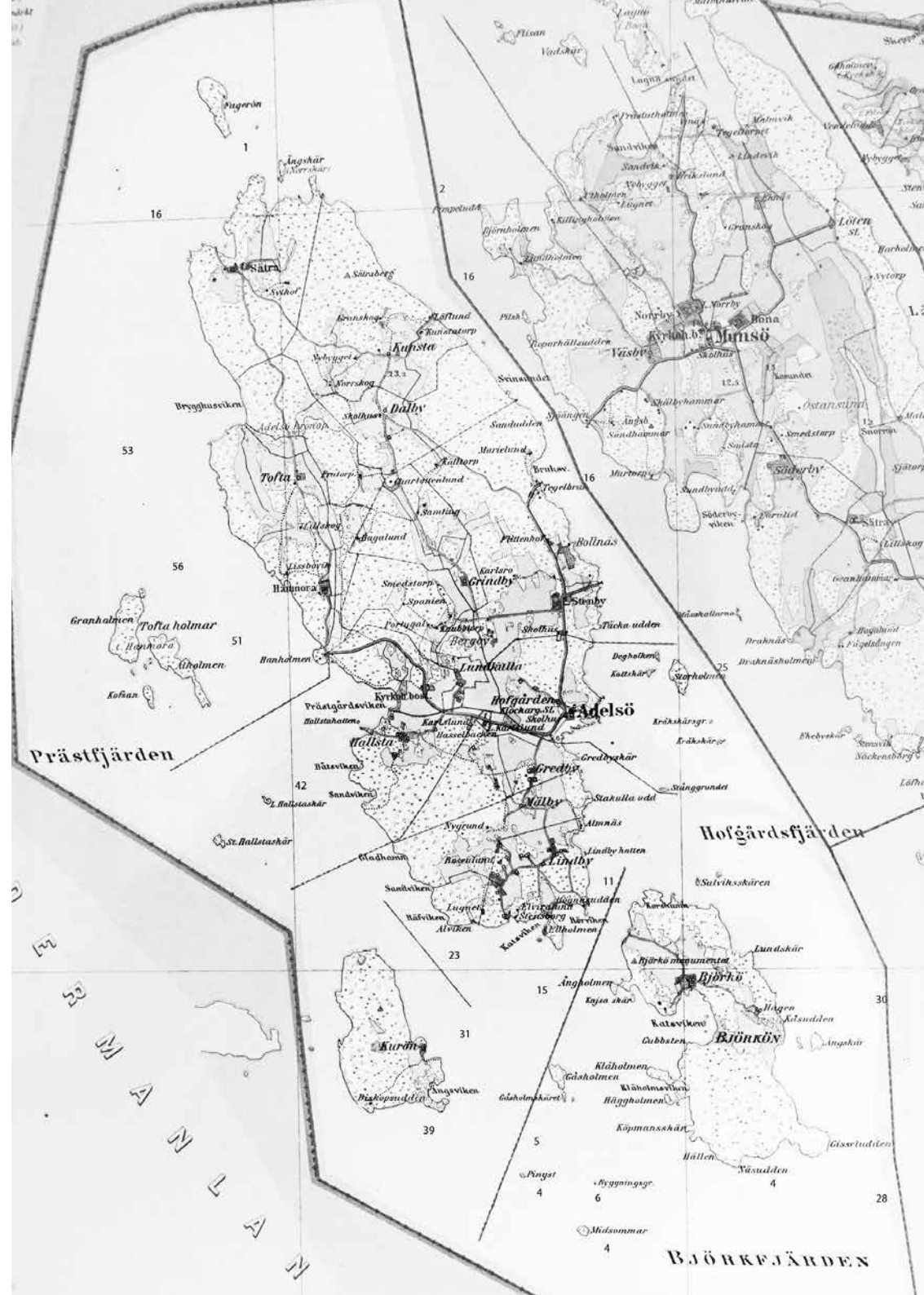
Väster om Adelsö hittar vi Koffsan, Koffsklack, Vrången och Pysen.

Längre norrut, Klockskär, Spögubbskär och Kurö Bak, därefter en av de större öarna, Fagerön.

Tittar vi på vattendjupet i farlederna kan vi konstatera att farleden väster om Adelsö, Prästfjärden, är c:a 15 meter djupare än Svinsundet öster om ön. Största vattendjupet finner vi i Prästfjärden med 56 meter. Vi kan också konstatera att Adelsö sockens yta består till 2/3 av vatten.

Med andra ord, väldigt varierat med djupt vatten, grund och öar. Trevlig tur. ■

Mats Lundgren

Nu säljer vi **MARKISER** och andra solskydd

Vi kan hjälpa er med monteringen av markiserna

Vi har **MARKSTEN** på lager

Benders

Kom också in och se vårt stora utbud av **TRALLVIRKE**

Bara 5 minuter från Tappström

Öppettider: mån-fre 6:30-18, lör 9-14, sön 10-14
Tel: 08-560 241 00 • info@faringssotra.se • www.faringssotra.se
Färentunav 65, 179 75 Skå

Bussbytet vid Sjöängen?

För några år sedan införde SL/Arriva ett bussbyte för linje 312 vid Sjöängen. Bakgrunden var de snörika kalla vintrarna kring 2010/2011.

De stora bussarna åkte då alltför ofta i diket. En liten buss skulle klara halkan bättre ansåg man. Men det finns en del nackdelar med bussbytet:

■ Det innebär försämrad komfort att inte åka hela vägen med samma buss. Man får gå av den stora bussen vid Sjöängen och stå i blåsten och ofta vänta på den lilla bussen som kommer med färjan eller så kommer den från Slut.

■ Den stora bussen är inte sällan försenad, särskilt på fredagarna. Och särskilt på våren och sommaren under turistsäsongen fastnar bussen ofta i köerna vid Drottningholm. Då händer det att den lilla bussen överger den kommande bussens passagerare vid Sjöängen för att åka till Adelsö ändå. Där har den en tidtabell att passa.

■ Och den s.k. 75-minutersregeln trasslar också till det. Om man har påbörjat resan på T-banan inne i stan och får vänta lite vid Brommaplan, så har det ofta gått mer än 75 minuter vid ankomsten till Sjöängen. Och chauffören på den lilla bussen begär då ofta att man ska stämpla kortet igen. Då får man betala dubbel taxa. Trots att det ska vara enhetstaxa 30 kronor i hela Stockholms län.

Den s.k. lilla bussen blev inte så liten. Den är ganska stor. Frågan är hur mycket säkrare den bussen är i halka jämfört med de större bussarna.

På Arriva säger kundservicechef Izhak Dan att man är nöjd med bytet till en mindre buss vid Sjöängen. Den bussen är tre meter kortare än de stora bussarna och att den har lättare att ta sig fram på Adelsö. Inte minst i branta backar när det är dåligt väglag. Antalet avåkningar när

Vad tycker vi om bussbytet vid Sjöängen?

FOTO: LASSE CARLSSON

det är halt och andra störningar minskade när bussbytet infördes.

Men betonar han: Från Midsommar till sommarlovet slut är det inget bussbyte. Då kör man med de stora bussarna hela vägen.

Izak Dan håller personligen med om att man inte borde behöva betala dubbel taxa bara för att det är bussbyte. Men han hänvisar till Landstingets trafikkontor på den punkten. Men där säger man att dubbel taxa ska betalas om det har gått 75 minuter sedan resan började (Se särskild artikel).

Buss 312 kör 12 turer varje vardag till Adelsö (7 på lördagar och söndagar). Vid en av turerna är det inget bussbyte (16.28 från Brommaplan på vardagar). Den stora bussen går då hela vägen.

Frågan är vad Adelsöborna tycker om bussbytet. Hör av dig till info@varnaadelsö.se och säg vad du anser. Ska Värna Adelsö arbeta för att bussbytet avskaffas? Eller är det bra som det är? ■

Björn Rydberg

Gotlänning ny chef på Kurö

Per-Johan Fernström är ny chef på Kurön sedan 8 månader. Han kommer närmast från Gotlands kommun där han har varit chef för beroendevården och familjestödet.

Han är socionom och fil. kand. Född i Västerås men bor nu i Västerhejde på Gotland. Han är 48 år, gift och har en dotter som är nio år.

Han pendlar med båt och flyg från Gotland, jobbar måndag – torsdag på Kurö. Men det blir mycket kvällsarbete på Kurö. Per-Johan är ”civilanställd”, alltså anställd på professionell basis och är inte med i Frälsningsarmén.

Kurön är ett så kallat hem för vård och boende. Där finns 63 platser varav 15 är för kvinnor. På ett år tar man emot över 200 personer. Där finns både unga och gamla klienter. Medelåldern är kring 45 år. De flesta har problem med både alkohol och andra droger. Särskilt de yngre missbrukar opiater.

– Vi tar emot dem med tyngsta problem, säger Per-Johan.

Flertalet är på Kurön frivilligt. En del har blivit föreskrivna att vara där. Men Kurö har inga möjligheter att hålla kvar någon mot sin vilja. Normalt är vårdtiden på Kurö mellan 3 och 4,5 månader. Den nuvarande klient som varit längst på Kurö har varit där i åtta år. Några problem med våld finns inte enligt Per-Johan.

Under 2016 slutförde 110 klienter sin behandling på Kurön enligt planering. De övriga 99 klienterna under året avslutade sin behandling på egen begäran m.m.

– Amerikanska studier visar att cirka 10 procent av målgruppen med den vårdproblematik

som Kurön har är fortfarande drogfri ett år efter avslutad behandling. Jag tror vi har ungefär samma siffror. Men vår verksamhet kan vara till hjälp och stöd på många andra sätt också.

I 95 procent av fallen är det kommunernas socialtjänst som skickar klienterna till Kurö. 25 procent kommer från Stockholm. Många andra från övriga Mellan-Sverige. Kurö erbjuder olika former av sysselsättning. Mycket har att göra med driften som tvätt och skogsarbete. Där finns också ett hantverkshus och en skola med främst datautbildning.

Per-Johan Fernström.

Kurön ägs av Frälsningsarmén. Men man tvingar inte klienterna att delta i den religiösa verksamheten. Det är ett morgonmöte varje dag som avslutas med morgonbön. Men de som inte vill vara med på bönen kan gå ut.

På Kurö arbetar 35 personer. Fem kommer från Adelsö, två från Björkö och två Munsö. Behöver ni mer folk?

– Ja. På grund av pensionsavgångar med mera kommer vi att behöva anställa flera nya medarbetare under 2017. Vi ser gärna fler anställda från Adelsö med omnejd. Hör gärna av er om ni är intresserade av att i framtiden arbeta på Kurön, säger Per-Johan.

Per-Johan ser ljus på Kurös framtid. Man har inga ekonomiska problem nu.

– Vi drar in intäkter som täcker våra kostnader genom att vi har kunnat höja behandlingsavgifterna.

Det är bara ett fåtal hem av denna typ kvar som drivs på ideell grund. Per-Johan är övertygad om att det kommer att finnas en stor efterfrågan på Kurös insatser även i framtiden. ■

Björn Rydberg

Henrik Künneke.

Med djupa rötter på Toftaholmar

Henrik Künneke, VD-n för nybildade Vasteknik AB har tillbringat alla sina sommar sen 1974 på Toftaholmar där familjen äger ett sommarställe. Vackert, blåsigt och lite isolerat.

Grannarna fick både ge och ta en hjälpande hand när tunga arbeten på tomten skulle göras. Henrik insåg att många helst ville att någon bara kunde dyka upp och hjälpa dem när t ex ett träd skulle fällas. Han själv ville gärna, efter många slitår i industrin, bli egen, vara mer ute i naturen och komma tillbaka till hembygden.

Henrik är 42 år och industritekniker med många spännande jobb bakom sig. Blev först instrumenttekniker på Bromma flygskola och Ostermans Aero. Arbetade sen med bränsleservice till jetmotorer på Lintaverken och Volvo Aero Engines Services tills företaget lades ner i början av 2000-talet. Efter det har han jobbat inom livsmedelsindustrin, bland annat på bageri och på odlingsföretaget Svegro och som resetekniker på Fromm.

Hans intresse för teknik och kunnande är gediget. Det verkar också Vastekniks affärskoncept vara. Det innebär allt inom trädvård, det vill säga avverkning, sågning, klyvning, stubbfräsning och förvaring. Man får låna maskiner om man vill göra vissa lättare arbetsmoment själv och då levereras maskiner till dörren. Allt genomförs med garanti, försäkringar, moderna maskiner och ekologiskt bränsle.

Henrik söker samarbete med andra på ön som erbjuder liknande och kompletterande tjänster. ■

Irena Lundberg

HUR GÅR DET FÖR PIZZERIAN DUVAN?

Det var i september som Nebi Bulduk tog över och Adelsö krogen blev Pizzerian Duvan med det trevliga duvslaget strax intill.

Han var medveten om att det skulle bli tyngre att driva under vintersäsongen, men blev ändå besviken över att se kundantalet minska vecka för vecka. Omsättningen krympte och med det försvann hans anställda. Det krävdes minst 70 kunder om dagen för att gå runt, men oftast blev det färre än 20.

Idag arbetar Nebi ensam och det är lite tråkigt tycker han. Men han gillar de trevliga kunderna och verkar hoppfull om öns utveckling och fast beslutad att fortsätta. Han har varit restauranganställd i Bromma och slitit hårt. Nu gör lantlivet och eget företagande slitet än mer angeläget. Alla vet ju att pizzerian finns, att pizzorna är goda och utbudet stort. Ett matställe utgör ju en viktig infrastruktur i en levande landsbygd precis som affären, kyrkan och färjan, anser Nebi.

När en ung barnfamilj senast tittade på en närbelägen tomt till salu kommenterade de pizzerian som en särskild fördel. Det är just året-runt-invånarna som Nebi tror behöver bli fler.

Nebi Bulduk som driver öns pizzeria.

FOTO: IRENA LUNDBERG

Kommunen har en viktig roll i att utveckla och möjliggöra ett fast boende. Det tycker han inte att man idag driver med kraft och han vill gärna träffa de ansvariga. De få entreprenörer som försöker driva en viktig verksamhet i glesbygden med ett otillräckligt kundunderlag tar en stor personlig risk och förtjänar uppmuntran och stöd. Nebi undrar om Värna Adelsö kan driva på tillsammans med öns lokala entreprenörer?

Nebi Bulduk ler med en viss tillförsikt när han säger att livet på Adelsö är ett paradisi i tre månader och ett helvete i nio. En ny säsong står för dörren. Det börjar redan märkas. Under den korta stund vi samtalar kommer det in fem glada matgäster. Och snart kommer även turisterna och Nebi har nya spännande planer för framtiden. ■

Irena Lundberg

Jill Bredler, Lindby och ett koppel moppar och motorcyklar anländer till Station Tofta. Lill-Janne tar emot.

FOTO: LASSE CARLSSON

DET STORA EVENEMANGET SOMMAR:

■ **Adelsö Runt för veteranfordon – Poker Run**
Lördagen den 1 juli. Start vid Festplatsen klockan 15.00. Förra året var det deltagare med 150 motorfordon: Det var bilar, hojar, moppar, traktorer och andra egendomliga roliga ekipage i långa banor.

– Vi kommer att slå deltagare rekord i år igen! I år blir det dessutom vackert väder så att ”fin-bilarna” kommer, säger Ubbe Hasselström.

Färden går runt ön för en färd runt Adelsös kulturvärld, där företag och föreningar visar upp sig vid sju kortkontroller. Där får man dra ett pokerkort. Bästa handen vinner i mål och får finaste priset. Det blir fler fina priser.

Parkeringen vid Festplatsen öppnar klockan 11. Under hela dagen blir det varmkorv, hamburgare och fika där. Och chokladhjul, luftgevärsskytte med mera.

En nyhet i år är att det också blir helikopterrundflygning från klockan 13.30. Uppstigningen sker vid Festplatsen och det kommer

att kosta 300 kronor per person. Helikoptern tar en sväng över Adelsö och det blir möjligt att fotografera.

Senare på kvällen blir det dans på Festplatsen till levande orkester. Dansen börjar klockan 21 och håller på till klockan 1. Där finns också skjutbana och chokladhjul att förströ sig med, och varmkorv och fika att köpa när man behöver vila från dansen.

Adelsö Evenemang planerar också en allsång senare i höst och en pub- och danskväll i Pannrummet.

UNDER DET SENASTE HALVÅRET HAR ADELSÖ EVENEMANG GENOMFÖRT EN MÄNGD AKTIVITETER:

■ **Poker på onsdagarna.** Sedan en tid tillbaka håller man till i Blomverkstaden i Sättra. Turneringen Stora Pokern, med tävlande från när och fjärran ordnas två gånger om året i Pannrummet. Cirka 100 personer deltog i turneringen i höstas och lika många i april.

ADELSÖ BUSS

ÖNSKAR DIG EN TREVLIG RESA

miljo
buss.se

TEL: 08-560 512 80 MAIL: INFO@MILJOBUSS.SE

Adelsö runt! ★

ADELSÖ EVENEMANG ~ 1 JULI 2017

POKER RUN
FINA PRISER!
15.00

P
11.00

FESTPLATSEN:
FIKA OCH KORV...
... OCH NU!
GRILLAT!

**BILAR
MOPPAR
HOJAR
OCH
TRAKTORER**

**HELIKOPTER
FLYGNING...**
13.30!

DANS
21.00
FESTPLATSEN

OK/Q8
LÄTTARE KONTROLL
FÖRSÄLNING
SERVICE

VALKOMNA!

INFO: adelsoevenemang.se och FACEBOOK *

■ Stor Julmarknad

Tillsammans med Café Hovgården var det julmarknad i Hembygdsgården och Uppgården på Första Advent.

■ Det var två stora julbord i Pannrummet

den 9 och 10 december. 180 Adelsö- och Munsöbor deltog. Adelsö Butik stod för maten. Torbjörn Svensson höll i baren och Adelsö Evenemang såg till så att allt fungerade. Alla gästerna var mycket nöjda och maten var jättegod och det var mycket att välja på. Johan Wallnäs med tre medlemmar från Birkakören kom och underhöll med julsånger

Den årliga Pingis-turneringen i Hembygdsgården gick av stapeln på Annan dag Jul. 18 spelsugna deltagare och en fikasugen publik. Ordföranden Ubbe vann årets turnering, Björn Eriksson kom på andra plats och Kjell Björk blev trea. Bra kämpat!

■ Julgransplundring i Hembygdsgården på

Trettondagen. Det kom över 40 personer, de flesta barn. Det gick åt många godispåsar som Tomten Nisse delade ut till barnen.

■ Den 11 mars var det Pub- och danskväll

i Pannrummet med dans till bandet Bandet. 120 var med och festade. Adelsöbandet Ztorrvucksna män gjorde också ett sällsynt bejublat framträdande.

■ Tillsammans med Adelsö Buss anordnades en skidresa till Romme Alpin den 18 mars.

Det var 35 entusiastiska skidåkare, snowboardåkare och markpersonal som åkte med Johnny i bussen klockan 6 på lördagsmorgonen. Det var en härlig lite småkall dag men skönt de gånger solen orkade titta fram mellan molnen.

Hela gänget bakom Adelsönytt blev hyllade.
FOTO: OVE WESTERBERG

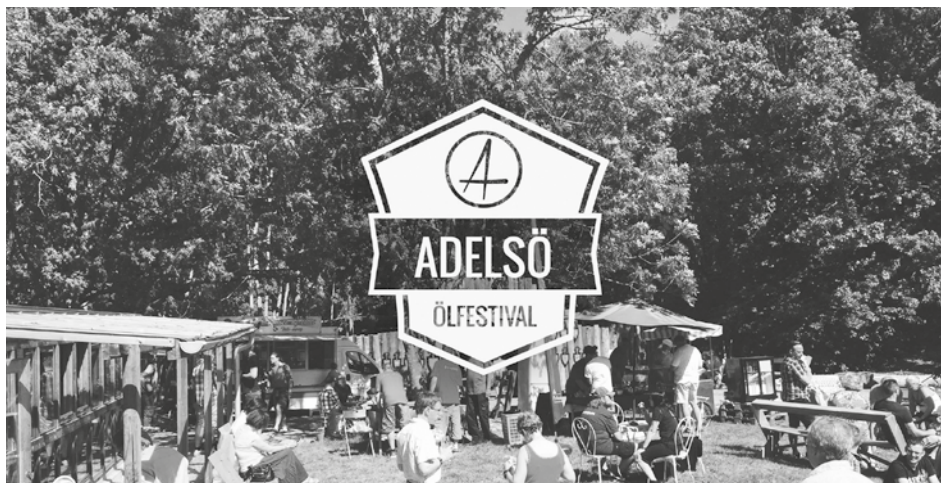
■ Redaktionen för Adelsönytt fick årets belöning till dem som gjort något behjärtansvärt och bra för Adelsö. Ellholmspoeten Stefan Wählin formulerade motiveringen på vers:

*Redaktionen på Adelsönytt
skriver inte bara om den tid som flytt
utan även om sensationer.
Typ vildsvin i stora portioner.
Typ färjan bör gå både titt som tätt
men att övertyga Trafikverket är inte lätt.
Dock, oavsett
vad redaktionen skriver om
övertygar dom.
De är beundransvärda i alla sammanhang
därför grattis från oss i Adelsö Evenemang.
Men skriv nu ofta och fint om oss
annars kommer våran boss
och tar tillbaka priset.
För ni skall inte tro att det är givet
utan baktanke från oss i föreningen.
Hoppas ni förstår den meningen!*

Tomas Tranströmer kunde inte ha uttryckt det bättre. ■

Björn Rydberg

Se även Adelsös egen evenemangsportal: www.adelso.se

Adelsö ölfestival 2017

Adelsö Ölfestival går av stapeln i Pannrummet lördagen den 17 juni. Där får man smaka på och diskutera öl tillsammans med 15 lokala bryggerier från Mälardalsområdet. Ölmakare och ölälskare från hela Stockholmsområdet samlas för att prova och diskutera öl.

Festivalen är öppen mellan 12.00–23.00 den 17 juni, och möjlighet finns att köpa antingen heldagspass eller förmiddags-/kvällspass. Åldersgränsen på festivalen är 20 år. Biljetter finns på www.billetter.se (rekommenderas), men det går också att köpa biljetter på plats. Inne på festivalen köper man ölprovingsbiljetter, som fungerar som betalning hos samtliga bryggeriers montrar. Inne på området finns det food trucks för den hungrige. Delta-garna får rösta om festivalens bästa öl. Kort sagt en hel dag i ölens tecken.

Samma dag som festivalen hålls även hem-bryggarräff utanför festivalområdet som ett fristående evenemang, där lokala hembryggare kan delta och tävla med sina öl. Är du intresserad av att delta som hembryggare Kontakta i så fall Anders på anders@adelsobryggeri.se

Här är de bryggerier som kommer att vara med på festivalen: Adelsö Bryggeri, Nordic Kiwi Brewers, Sundbybergs Köksbryggeri, Bryggeri Nyckelbydal, Roslagsnäsby Bryggeri, Fjäderholmarnas Bryggeri, PKLK Bryggeri, Gamla Enskede Bryggeri, Öde Bryggeri, Qvarnens Bryggghus, Danderyds Bryggeri plus några till på gång. ■

BR

PRISER

Förmiddagspass: 180 kr

Kvällspass: 180 kr

Heldagspass: 220 kr

Ölprovingsbiljetter: 15 kr styck

mäklarringen

Vi förmedlar flest bostäder på Ekerö!

Skall du köpa eller sälja bostad på Ekerö? Då skall du kontakta oss, vi förmedlar flest bostäder och har stenkoll på hela Ekerö. Ring oss så berättar vi mer om hur du kan göra ditt livs bästa bostadsaffär. Välkommen!

ADRESS: Ekerövägen 82, Ekerö TELEFON: 08-560 328 40 MEJL: ekero@maklarringen.se

ADELSÖPROFILEN

Johan Wallnäs

Johan Wallnäs är Adelsökillen som lämnade ön som 14-årig blivande rockgitarrist och kom tillbaka som körledare 20 år senare.

TEXT: KLAS DYKHOFF FOTO: LASSE CARLSSON

Det lättaste sättet att få fatt på Johan nuförtiden är att gå med i Birkakören, så det gjorde jag. En solig lördagsförmiddag i maj samlas vi i Adelsö kyrka för repetition. I vanliga fall får Hembydsgården agera övningslokal, men för dagen var den bokad till annat. Av de 32 körmedlemmarna har ett tjugotal dykt upp för att sjunga tillsammans. Alla hälsar glatt på varandra, och på den nye körmedlemmen. Just idag är medelåldern på sångarna relativt hög, men när hela kören är samlad finns alla åldrar mellan 14 och 85 år representerade. Efter lite uppvärmning och uppsjungning börjar vi repetera några sånger. Johan, vid pianot, lyckas med att vara effektiv utan att den trevligt avspända stämningen går förlorad. Först sjunger vi igenom ett stycke, sedan går han igenom stämman för stämman, och så provar vi allihop igen. Plötsligt låter det mycket bättre!

Kören startades 1974 av Johans far, Nils Wallnäs, och han drev den till år 1985 då familjen flyttade från ön. Pappan var både lärare i Munsö skola och kantor i församlingen.

Johan var med och sjöng redan i unga år, men höll också på och spelade i rockband på ön. Han växte upp på Adelsö, först i en av de två lärarbostäderna vid Hovgården, senare i ett större hus som familjen byggde i Hundskog. På Johans fjortonårsdag hade hans hårdrocksband en spelning på Festplatsen, och samma kväll gick flyttlasset från Adelsö. Det kändes bittert

JOHAN WALLNÄS

Ålder... 45 år

Bor... Lindby och på Södermalm

Familj... Gift med Anna Wilson, två barn, Betty 15 år och Olle 12 år

» **Det finns vetenskapliga belägg för att endorfinnivåerna i hjärnan ökar när man sjunger.** «

att behöva lämna ön just när det fanns möjlighet till (åtminstone lokal) berömmelse, berättar han över en räkmacka på Hovgårdens kafé.

Johans musikaliska karriär fortsatte med turnéer med olika band. Han bildade familj tillsammans med hustrun Anna Wilson, och 2007 hittade de ett hus i Lindby på Adelsö. Det blev familjens fritidshus. Eftersom Birkakörens dåvarande ledare skulle sluta i den vevan blev Johan tillfrågad om att ta över. Efter en hel del funderande bestämde han sig för att acceptera uppdraget. Det visade sig vara ett ganska arbetskrävande och komplicerat uppdrag när man som han inte har någon musikteoretisk utbildning. Många år i kommunala musikskolan och en massa turnerande på det hade gjort honom till en duktig musiker, men att leda en kör är någonting annat.

Men, vad är det med körsång som är så speciellt? Till och med jag, som aldrig sjungit i kör förut kände ju av det redan under den första repetitionen.

Johan säger att det finns vetenskapliga belägg för att endorfinnivåerna i hjärnan ökar när man sjunger, och man blir varm i hela kroppen. Musik skapar alltså ett konkret fysiskt välbefinnande. Dessutom är musik ett sätt att kanalisera känslor. Både texten och musiken i sig förmedlar känslor som man kanske inte alltid kan få utlopp för i det vardagliga livet.

Det finns också något positivt med att sjunga och musicera i grupp. Man blir del av något större än sig själv. Summan blir större än de

ingående delarna. Sången ger en stark känsla av gemenskap, när man skapar musik tillsammans och delar upplevelsen av det man skapat.

Johan betonar också att det är bra för bygden att det finns ett kulturellt sammanhang. Det finns en stark musik- och sångtradition på Adelsö, som bland annat Birkakören för vidare och förvaltar. När kören bildades bestod den till största delen av människor som både bodde och arbetade på ön.

Nu är det till stor del människor som inte permanentbor på ön eller som pendlar till jobb på Ekerö eller på fastlandet. Trots det fyller kören samma funktion som när den till största delen bestod av människor som både bodde och arbetade på Adelsö. Det är en samlingspunkt för människor som på något sätt har ett förhållande till ön.

Johan vill gärna förvalta detta, trots att det är tidskrävande. Han har nu bestämt sig för att släppa sitt ordförandeskap i Lindby vägförening som han haft i fem år. På så sätt hoppas han kunna få vara lite ledig också när han är i huset i Lindby.

Vi kommer att prata om vad det är som är så speciellt med Adelsö. Jag som är nykomling här har ju en bild av ön, men en som är uppväxt här måste väl se med andra ögon?

Johan säger att det inte var helt självklart för honom att flytta tillbaka. Adelsö är en plats som han lämnade när han var fjorton år gammal, så tjugo år senare kände han att han måste återerövra den och skapa en ny relation

Birkakörens julkonserter är alltid fullsatta.
FOTO: LASSE CARLSSON

till platsen. Nu har han gjort det, säger han, och de bekanta vyerna över åkrar eller ett hus skapar en stark känsla av lugn och harmoni.

Lustigt nog nämner vi båda öns dofter som något karaktäristiskt. Både doften av Mälarens vatten och av de växter som trivs här. Johan noterar också att ön är sig lik och att den förändras i en trivsamt långsam takt, trots att många nyinflyttade öbor inte alls har någon gammal relation till Adelsö. Den framstår fortfarande som en ganska okänd pärla. Vi har båda noterat att färjan är både en svaghet och en styrka. Den är en gräns där man hinner släppa vardagen på väg ut till ön, så att man går iland med ett stort lugn.

HUR SER FRAMTIDEN FÖR BIRKAKÖREN UT DÅ?

Om vi ska tro Johan så är den ljus. Han för traditionen vidare genom att det ena barnet är med, liksom Johans hustru Anna. Och för att ytterligare stärka kopplingen mellan familjen Wallnäs och Birkakören så är även Johans bror och brorsdotter med. Körens grundare, pappa Nils, är fortfarande inblandad. Han skriver flera av de körarrangemang som vi framför. ■

JOHAN WALLNÄS ÅRETS ADELSÖBO

Varje år utlyser Värna Adelsö ett pris till Årets Adelsöbo. Det går till någon som gjort betydelsefulla insatser för vår ö under det senaste året. Värna Adelsös styrelse har nu utsett Johan Wallnäs till årets Adelsöbo 2017.

Motiveringen är följande:

"Johans stora engagemang och entusiasm att leda Birkakören under sina år som körledare, har bidragit till att antalet körmedlemmar stadigt ökat. Johan är en begåvad, vänlig och generös person som med stort engagemang och mycket kärlek har lett kören och hjälpt dess medlemmar att utveckla sina sångtalanger. Han är väldigt omttyckt som körledare.

Konserter och evenemang som soarén om Monica Zetterlund i Pannrummet, Vit Drottning-soarén i Hembygdsgården, Jul- och sommarkonserter har varit succéer, som dragit fulla hus. Julkonserten 2016 utökades till två konserter, i både Munsö och Adelsö kyrka. Trots detta var Adelsö Kyrka fylld till bredden av åhörare och några fick tyvärr vända i dörren. Ett bevis på vår uppskattning.

Johan skänker stor glädje till oss på och utanför ön och är därför en värdig vinnare till årets Adelsöbo 2017."

Prissumman på 5000 kronor kommer att överlämnas på Värna Adelsös årsmöte söndagen den 11 juni.

VÄLKOMNA TILL COLORAMA EKERÖ TRÄKVISTA TORG

Vi har färg, tapeter, golv och mycket annat som förskönar ert hem!

ÖPPET 7 DAGAR I VECKAN!

Vardagar **09.00-18.00**, lördagar och söndagar **10.00-14.00**

TRÄKVISTA TORG, 08-560 313 40
HEMSIDA WWW.COLORAMAEKERO.SE

FULLT MED AKTIVITETER FÖR 90-ÅRINGEN

I år fyller Adelsö Idrottsförening, AIF, 90 år.

Trots sin aktningvärda ålder pågår en stor mängd aktiviteter. Det kommer under året att finnas många höjdpunkter, inte minst löpartävlingen Magnus Ladulåsloppet. Nytt för i år är bland annat ett moderniserat gym och en allaktivitetsplan. Kommunen har också planer på att rusta upp den gamla badplatsen vid Adelsövallen.

REKORDINTRESSE FÖR GYMMET

Adelsö Gym, som ligger vid Adelsövallen, är en av AIF:s mest välbesökta aktiviteter. Gymmet har rustats upp med nytt parkettgolv och alla träningsmaskiner är på plats. Det finns 15 olika maskiner för träning av hela kroppen. Vid Europastången och den mindre skivstången finns det nu tjocka gummimattor som skyddar golvet. Ett större hantelstall finns nu också för att hålla ordning på de tyngre hantlarna.

Det har blivit ett stort uppsving för gymmet. När det startade i Gamla Brandstationen 2007 var det ett 10-tal personer totalt som tränade. Men intresset har ökat. Efter att det nya Aktivitetshuset kommit på plats vid Adelsövallen 2013

hoppades man på ett 25-tal intresserade. Idag är hela huset gym och det är 89 betalande personer som tränar, mer eller mindre. I genomsnitt är det mellan fem och tio personer som tränar per dag. Toppen var 13 mars i år då det var 18 personer under den dagen – rekord hittills.

– Detta trodde vi inte. Vi är glada och tack-samma över all den hjälp som vi fått för att få till stånd detta fantastiska gym på ön, säger Ingrid Weslien, AIF:s gymgrupp.

– Det härliga är att det både är unga och äldre som går till gymmet. De lite äldre mer i grupp, för att träffas, prata och umgås, och rörelsetränar tillsammans. Det är ju viktigt med den sociala samvaron också.

Ladulåsloppet äger rum den 8 juli. FOTO: LASSE CARLSSON

STORSTOCKHOLMS VACKRASTE 10-KILOMETERSLOPP

2016 var året då Magnus Ladulåsloppet slog igenom som ett lopp med konkurrens även i toppen. För trots att det blev nytt banrekord för damer, och den näst bästa tiden någonsin för herrar, var det inte det som imponerade mest – utan just att så många precis där bakom också gjorde riktigt bra tider.

Förra året kunde man för första gången springa 5 km, istället för den vanliga milbanan. Inför årets lopp hoppas man att få ännu fler barn att ställa upp på de kortare barnloppen på Adelsövallen.

– Vi kommer därför att sänka avgiften för barnloppen. Dessutom finns lite kontakter med Ekerö IK för att få fler lag därifrån att vara med, säger loppets tävlingsansvarige Anders Rosenquist af Åkershult.

Magnus Ladulåsloppet går av stapeln lördagen den 8 juli.

Malin Collberg, AIF löpning. FOTO: LASSE CARLSSON

"Wermland", Per Thorén, håller i gymmet.
FOTO: INGRID WESLIEN

AIF:s innebandylag. FOTO: AIF

LÖPTRÄNING I ALLA VÄDER

AIF:s löpargrupp är en tapper skara som träffas varje söndag, hela året och oavsett väder. Gruppen har träning för alla typer av löpare – från promenad till elit.

– Vi samlas på parkeringen vid Adelsövalen där vi delar upp oss beroende på önskad distans och tempo. Några gånger per år har vi också ”specialträning” där vi tar hjälp av duktiga tränare som kommer med olika tips och träningsmetoder, säger Lotta Karlsson, aktivitetsansvarig för Löpargruppen.

Träningen är gratis och ingen förkunskap krävs. – Alla är varmt välkomna, söndagar klockan 15 under den ljusa årstiden och klockan 14 övriga tider på året.

Löpträningen är populär. Under förra året deltog totalt 37 personer som tillsammans åstadkom hela 257 träningspass.

– Sommartid kan vi vara ända upp till 15–20 personer som springer. Men i genomsnitt är vi runt fem personer per gång och då är det kärntruppen som i stort sett alltid kommer, säger Christer Nordemo, deltagare i gruppen.

SKADEDRABBAT INNEBANDYLAG

Innebandylaget har äntligen fått bättre träningstider vilket inneburit fler spelare på träningarna. Inledningsvis gjorde laget också en del ganska bra matcher – dock tyvärr utan att få poängen med sig. Redan från säsongstarten fick laget flera tunga skador och skadorna blev dessvärre än fler. Fyra av lagets fem av främsta målskyttar var i princip skadade hela säsongen. Några spelare kämpade vidare trots skador, men de var så klart hämmade av detta.

ÅRETS SERIE VAR ANTAGLIGEN DEN TUFFASTE AIF SPELAT I

Men de som spelade kämpade på och mot slutet av säsongen, i mars och april, gjorde laget några riktigt bra insatser. Säsong avslutningen blir att vara med i seriekollegan Ängby IF:s årliga turnering för division-5-lag.

– Vi blev inbjudna för att vi har fått ett rykte om oss att vara ett positivt och schysst spelande gäng som det ’alltid blir jämna och roliga matcher mot’, säger Anders Rosenquist af Åkershult, spelande tränare.

RadioViking
FM 101,4 MHz

Din egen radiostation med de lokala nyheterna och den bästa musiken
Även på nätet - www.radioviking.se

ETABLERAD 1949 **MÄLARÖARNAS**
nyheter

100%
Mälaröarna

Vi håller koll på Mälaröarna åt dig!
Nu även i etern!

Torsdagar kl 17-19
Radio Viking 101,4

Ditt lokala radioprogram
Mälaröarna **GOD KVÄLL**

MÄLARÖARNAS NYHETER
– gjord för mälaröbor, av mälaröbor, på Mälaröarna!

ALLAKTIVITETSFÄLT, AEROBICS, KROCKET, BOULE OCH MYCKET ANNAT

En nyhet är att halva fotbollsplanen ska kunna användas som allaktivitetsfält under sommaren.

– Vi planerar för att kunna sätta upp nät för badminton, volleyboll och andra aktiviteter, säger Anders Ellström, som är med i Tisdagsgruppen.

Det är denna grupp som under hela året lägger ner mycket jobb för att hålla Adelsövallens anläggningar i trim.

Aerobics och lättgympa är också en återkommande aktivitet varje vecka under stora delar av året. Träningen hålls normalt i Hembygdsgården på torsdagar, klockan 19 för aerobics och klockan 20:15 för lättgympan.

– Den som vill ha lite mer avancerade övningar till musik väljer aerobics, medan den lite lättare varianten passar alla, säger Mona Wikborg, aerobicsansvarig.

Krocket är en av föreningens senaste tillskott av aktiviteter. Gruppen samlas under sommarhalvåret på söndagar klockan 9 för att spela olika typer av krocket.

– Vi spelar svensk och engelsk krocket men även golfkrocket, säger Hans Holm, krocketansvarig.

Under våren kommer också krocketbanan, som finns på en del av fotbollsplanen, att förbättras med sand för att få ett ännu bättre underlag. Föreningen har också boule på schemat. Är du intresserad så kontakta föreningen.

UPPRUSTNING AV BADPLATSEN

Under vintern har Ekerö kommun kontaktat AIF om planerna att rusta upp badplatsen nedanför Adelsövallen. I februari träffades AIF:s ordförande, Jonas Engelhardt, och AIF:s vice ordförande, Olle Weslien, kommunen. De blev informerade om de planer och pengar som finns för upprustning av kommunens badplatser. En del av dessa pengar ska gå till badet vid Adelsövallen. Mötet mellan AIF och kommu-

nen var det första och inget är bestämt ännu.

– Vi ser positivt på att kommunen nu tar tag i den gamla badplatsen. Tillsammans med vår fina anläggning Adelsövallen, Alsnöhus och Hembygdsgården får vi en fint aktivitetscentrum som gynnar hela ön, säger Jonas Engelhardt.

Enligt kommunen kommer inget arbete påbörjas på badplatsen förrän tidigast 2018.

AIF – KLUBBEN FÖR ALLA

Aktivitetserna inom klubben är många. Men förutom sporten så är AIF också inblandade i Valborgsfirandet, Vandringsdagen och Midsommarfirandet på ön. Det är ett stort arrangemang och klubben vill gärna att fler hjälper till. Du som kan hjälpa till, kontakta gärna styrelsen!

Under förra året hade föreningen problem med medlemsregistret, vilket ledde till oreda i faktureringen för årsavgifterna.

– I år skickar vi bara ut erbjudande om medlemskap till dem som varit medlemmar tidigare, säger AIF:s ordförande Jonas Engelhardt.

– På grund av den tidigare oredan så finns det risk att vi inte får ut erbjudandet om medlemskap till alla som vill vara med. Men vi hoppas att så många som möjligt vill bli medlemmar.

Medlem blir man genom att sätta in pengar på Bankgiro 847-3084. Märk talongen "AIF Medlemskap" och skriv för- och efternamn. Avgiften är 200 kr för vuxna, 100 kr för juniorer och 400 kr för hel familj.

TEXTER AV:

Olle Weslien, Ingrid Weslien, Anders Rosenquist af Åkershult och Christer Nordemo

På www.adelsoif.se hittar du mer information

Vi vill vara din naturliga kontakt i byggandets svåra konst!

VI ERBJUDER:

**Kontrollansvariga
Projektledare
Besiktningsmän**

SE MER PÅ:

www.effcentic.se

**Och tveka inte att
höra av dig!**

**info@effcentic.se
0708-883 200**

Har du träd som behöver fällas? Stubbar som står i vägen?

VASSTEKNIK

ERBJUDER:

**TRÄDFÄLLNING
FLISNING
STUBBFRÄSNING**

SE MER PÅ

www.vassteknik.se

***ANVÄND
DITT
RUT-AVDRAG!***

**info@vassteknik.se
0703-95 88 45**

E-TYPE ÖPPNAR RESTAURANG PÅ BJÖRKÖ

I sommar kommer Martin Eriksson, E-type, att öppna en vikingakrog på Birka.

Han kommer att göra om den nuvarande restaurang Särimer till en stor vikingahall. Lokalen kommer att inredas på ett tidsenligt sätt.

Rätterna kommer att vara inspirerade av vikingatida mat men anpassas till nutida gomar berättar E-type i Strömmas personaltidning. För dem som kommer till Birka med egna fritidsbåtar kommer det också att satsas mer på restaurangen på kvällstid. Bland annat blir det grillkvällar fyra fredagar i juli med musik. E-type säger att han själv kommer att hänga på Birka så mycket han hinner i sommar. ■

I drömmen

jag och du på den här ön

*vi sådde kärleken på en öde åker
utanför stängslet till våra känslor
vi trodde att den gror igen*

*vildsvin grävde upp den
den smakade fjolårets ekollon
och ruttna smultron*

*då försökte vi springa ikapp det förflutna
med stort rabalder och en ny sång*

*när vi somnade in
kom måsar
och hackade sönder våra ögon*

*nu stirrar vi blinda på åkern
och hittar ingenstans*

*kanske om jag hade vaknat
skulle du sova kvar vid min sida
i ett lusthus av gröna vidjor*

Anna Nagorna
Adelsö, 2016-05-15

FOTO: ALEXANDRA OLEJNIK

Tips till dig som ska åka vägfärja

För att göra din resa så smidig som möjligt har vi sammanställt några råd som du kan ha nytta av när du reser med färja.

Var beredd!

Var beredd att köra ombord på färjan så snart den har lagt till. Fordon släpps ombord i turordning, följ personalens anvisningar. Bussar har företräde.

Trafikljuset visar vägen

Följ trafikljussignalerna som visar vilken fil du ska stå i ombord. Signalerna styrs av personalen.

Var uppmärksam!

Tala inte i mobiltelefon vid ombordkörning.

Tyngre fordon i mitten

Tyngre fordon placeras i mittfilerna. De sista personbilarna i ytterfilerna lastas sist för att inte blockera för ombordkörning av större fordon.

Stå nära!

Kör ända fram till grindarna eller nära framförvarande fordon. Då ryms fler bilar på däck.

Stäng motorn och släck lyset

När du parkerat ombord, stäng av motorn och dra åt handbromsen. Släck alla ljus på bilen, speciellt kvällstid. Billjusen bländar färjans kapten och även andra fartyg i närheten.

Är du mc-förare?

Håll i ditt fordon! Se till att din motorcykel är parkerad så att den inte riskerar att falla omkull, om färjan kränger.

Trevlig resa!

Kundtjänst 0771-65 65 65
www.trafikverket.se/farja

Unga entreprenörer driver Adelsö Design

Adelsö Design fick, helt oväntat, ett internationellt rykte när en japansk journalist besökte Brommagymnasiet hösten 2016.

Hon skulle skriva om ung företagsamhet och fastnade för Kevin Brolin och hans kompisars företagsidé. Artikeln om Adelsö Design publicerades så i tidningen Kyodo News och elva andra japanska tidningar.

Det hela började med att Kevin såg på när pappa Magnus, yrkessnickare sedan 30 år tillbaka, höll på och byggde ett kryssbord till uteplatsen på Marielundsvägen. Två år senare, sittandes vid exakt samma bord, blev han klar över hur det kunde utvecklas till att bli en lönsam produkt. Idén om Adelsö Design var född. Företaget skulle designa och tillverka måttbeställda möbler av svenskt trä i gedigen och lantlig krysstil.

En kurs för unga om företagsamhet höll precis på att starta och Kevin fick med sig två klasskompisar, Karl och Ted. Snart var företagsstrukturen klar. Kevin blev VD. Ansvar för produktionen delades med Karl som är duktig på att snickra och efterbehandla. Ted, expert på sociala medier, blev marknadsansvarig.

Det rullade på för fullt och i november 2016 fick företaget hela 12 beställningar. Det kom fler och fler, kompanjonerna fick jobba i flera veckor i sträck. De rusade direkt från skolan till verkstan och kom hem klockan 23 på kvällarna.

”Det var mycket slit men också väldigt kul att se att folk gillade våra produkter! Vi fick även vara med på Svenskt Näringslivs Ung Företag-mässa 2017 där vi som ett av 15 företag från hela Stockholmsregionen (1400 företag)

Bord i krysstil.

fick ställa ut och presentera våra produkter”, berättar Kevin med stolthet.

Adelsö design kom bland de fem nominerade i kategorin ”Årets monter” och tävlade även i toppen för ”Årets vara”. Efter mässan fick killarna sin första ”företagsbeställning” på sex bord och sen ytterligare fyra bord. De fick arbeta hela påsklovet men det var roligt för de kunde producera och leverera snabbare än vanligt. Efter mässan fick företaget en ny lokal på Marielundsvägen där de nu kör på för fullt. Företaget växer sakta men säkert och man planerar att utveckla nya produkter och effektivisera verksamheten. I sommar ska företaget bli ett aktiebolag. ■

Irena Lundberg

Välj 2 par betala för 1!

Passa på!

Solglasögon i din styrka på köpet!

VÄRDECHECK

synundersökning

50% RABATT
(ordinarie pris 290,-)

BOKA REDAN IDAG!
Boka en tid hos våra legitimerade optiker redan idag. Inget köptvång. Gäller för glasögon (ej linser, inbygg- recept etc). Erbjudandet gäller t.o.m. 2017-06-25.
Min bokade tid: _____ Datum: ____/____/____ kl: _____
Namn: _____ Butik: _____

Köper du nya kompletta glasögon, bjuder vi på ett extra par glasögon eller solglasögon med din egen styrka från utvalt sortiment (värde 4290:-) Gäller lagerglas + - 6/2. Kan ej kombineras med andra erbjudanden. Gäller t.o.m. 2017-06-25

Vi bjuder alltid på kaffe!

Ekerö Optik

08-560 313 10 | Ekerö centrum | Snett emot Systembolaget
Måndag-fredag 10.00-18.30. Lördag 10.00-15.00

KÅSERI

Pizza på runstenen

När stadsbor flyttar ut på vischan, och speciellt när vischan är en ö på sommaren i full blom med prasslande björklundar och lättjefullt idisslande kossor på de gröna åkrarna, då känns det som om en dröm har gått i uppfyllelse. Högljutt låter sig dessa citystammisar förtrollas av vyer med röda och gula hus mot de blå glittrande Mälarmågarna, av hästbakar som glänser svettiga i julisolskenet, av äppel-

träden som långsamt äts upp på kvällarna av rådjurfamiljer. De metar små abborrar i övertygelsen att de fiskat upp en stor fisketrofé. Under de sorglösa vita nätterna grillar de med de gamla öborna de har till grannar och barnen springer barfota i skogen och leker med kompisar. Rena Bullerbydyllen, paradiset rentav. De kör motorbåten till Birka och Hovgården och guidar utländska turister - som de av en slump stöter på, i bygdens tusenåriga förflutna. Berättar om Munsöätten och köpmän, biskop Ansgar och Adelsökyrka, och låtsas en stund inför sig själva att de är en del av denna historia. De tror sig ha smält in.

Men kort därefter kommer en lång och lerig höst av självömkan. Och sedan en ännu

längre vinter, långtråkig som en toarulle av grå-ekonomipapper. Då står de bland tomma åkrar med vildsvin som enda sällskap. På en grusväg utan gatubelysning blinkar de tillbaka mot den elakt blinkande satelliten på den mörka himlen, och helt chockade tänker de över det konstiga valet de gjort under sommarens soliga dagar. Och när dessa högst urbaniserade borgare väl förstår att det är just det som drömmen går ut på, så är det redan försent att fly tillbaka till stadens pulserande liv. Istället för att hitta vikingaskatten på den gamla sjöbotten när de grävde för grunden till sitt nya hus, hittade de ett trasigt dräneringsrör från sjuttioalet. Det de har kvar är hål i marken och en övertrasserad budget. De

sitter på en runsten med en kall pizzaslice från Duvans och deras dystra tankar åtföljs av ugglans spöklika skrik. ■

EPILOG

April april din dumma sill! The happy end är kommen, med vitsippor och krokusar som banar sig väg upp genom armeringsnäten när stadsborna äntligen sätter husgrunden i marken. Och Mälarmågarna slår mot strandkanten i vårliga pustar. ■

Anna Nagorna

Sätta i april

Närproducerat för alla smaker!

Adelsö Ägg www.adelsoagg.se

Vi odlar vår potatis här hemma på Adelsö!

Marken vi odlar på är klassisk odlingsmark som har försett såväl öbor som stockholmare med potatis och grönsaker i flera hundra år.

Vår potatis är odlad småskaligt med traditionella metoder där mycket görs för hand. Den är gödslad med ekologisk gödning och är inte besprutad, konstbevattnad eller behandlad med kemiska bekämpningsmedel.

ADELSÖPOTATIS

~ www.adelsöpotatis.se ~

>>> Även i år kommer all vår potatis säljas via Adelsö Butik <<<

OSÄKERT OM DET BLIR NÅGON MURRENOVERING

Sommaren 2016 skulle den gamla stenmuren längs stora vägen vid Stenby restaureras. Detta meddelade miljöspecialisen Ove Eriksson på Trafikverket. Men det hände ingenting.

I höstas meddelade Ove Eriksson att projektet hade försenats men att han hoppades att det skulle dra igång under sommarsäsongen 2017. Men när vi talar med honom nu är allt ovisst. Det händer ingenting med stenmuren i sommar. De pengar som fanns i budgeten för 2016 har "lämnats tillbaka". Kanske kommer man att röja längs muren och arbeta med att piffa upp allén längs vägen.

När jag frågar Eriksson om det någonsin kommer att bli någon restaurering av muren

BR

så svarar han att "uppdraget ligger fast". Men det är oklart när i framtiden det kan ske.

Ingvar Arebratt, enhetschef på Trafikverket i Stockholms län, säger att Trafikverket hade budgeterat alldeles för lite pengar för projektet. En putsning av trädallén kan bli aktuell i år. Kanske kan man börja med muren under 2018. Men det låter osäkert.

Gordon Rönnberg i Färjebacken, som är den som tagit upp frågan om stenmuren, suckar. Men han lovar att fortsätta jaga Trafikverket med blåslampa.

Den som lever får se om det någonsin blir någon restaurering av muren... ■

KIOSKEN KOMMER TILLBAKA I SOMMAR

Kiosken vid färjeläget vid Sjöängen kommer tillbaka även i sommar. Den öppnar i juni när skolorna slutar. Ett antal ungdomar från Munsö och Adelsö kommer att arbeta där. Där blir också caféverksamhet. Öppettiderna är 10 – 20. Precis som förra året kommer det också att finnas en "food truck" i anslutning till kiosken. Bryggan för båtburna kunder har förbättrats så att det blir lättare att lägga till. ■

BR

POLISANMÄLNINGAR OCH LARM

Vi har gått igenom de larm och anmälningar till polisen och brandförsvaret som redovisats i Mälaröarnas Nyheter mellan 1 januari och 7 maj 2017. Här är de händelser som gällde Adelsö.

■ 19 februari. Bråk och slagsmål vid färjeläget. En anmälan om misshandel upprättades.

■ 16 mars. En mindre markbrand. Släcktes av brandkåren.

■ 24 mars. Polisen utfärdade en ordningsbot för en hastighetsöverträdelse

■ 4 april. Viltolycka med rådjur.

■ 5 april. Viltolycka med rådjur

■ 19 april. Viltolycka med rådjur

Alltså sex anmälda händelser (varav tre viltolyckor och en gräsbrand). I hela Ekerö kommun var motsvarande siffra 198. Man behöver nog inte vara professor i kriminologi för att inse att färjan har en positiv inverkan i detta avseende. ■

BR

MASSAGE & FRISKVÅRD

Rygg- & nackmassage

30 minuter 300 kronor

Djupgående massage

75 minuter 650 kronor

Helkroppsmassage, Klassisk

55 minuter 450 kronor

Spädbarnsmassage i grupp

(efter överenskommelse)

4 tillfällen á 1,5 timme,
minst 5 barn 650 kronor

Helkroppsmassage

med fokus på triggerpunkter,
55 minuter 450 kronor

Student & Pensionärsrabatt 10%

Friskvård för Stora & Små finner ni på Adelsö, Hovgården.

Behandlingarna utförs av Kerstin Östergren, som är legitimerad sjuksköterska och massör. Kan även utföra massage i hemmet. Tar emot friskvårdskuponger & friskvårdscheckar.

**För frågor om behandlingar och bokning
vänligen ring 070-282 03 50**

*Glad
sommar!*

Alsnu Vikingadagar på Adelsö med pilbågsytte, kvaddans och vikingamat

För andra året i rad organiserades Alsnu vikingadagar på Alsnu udd, nedanför Festplatsen den 30 april och 1 maj.

Tre kvinnor; Malin Rikardsdotter Ahlin, Maria Sällström och Eva Micski höll i arrangemanget. Vikingadagarna är ett återkommande evenemang i föreningen Alsnu Vikingars regi.

Barnen fick prova på pilbågsytte, kasta huvudet av jättarna med Tors hammare, trä ett pärlhalsband och smida sin egen spik. Det dansades kvaddans som härstammar från vikingatid och fortfarande dansas på Färöarna till tonerna från vikingabandet Medvind. Deras musik inspireras av vikingatexter och låtarna spelas på instrument som man vet användes under vikingatiden som trumma, flöjt, mungiga och luta såväl som medeltida instrument.

Det fanns även tid för lugnare sysselsättning under dessa två fullspäckade dagar såsom sagostund för barn och författaren Anders Blomström läste ur sin roman om medeltiden, "Eldskytten". Besökare kunde äta rätter som: Kolbulle, fläskgryta och spenatsoppa.

Malin berättar om några spännande evenemang som kommer under sommaren 2017. 27 augusti blir det vikingadagar i miniatyr då det är Arkeologins dag. Två gånger i månaden blir det hantverksgille med fika. Från och med den 8 april är alla välkomna varannan torsdag till myskvällar på Alsnu Udd. Vi skjuter lite pilbåge, grillar och bara har det trevligt runt elden. Håll utkik på föreningens sida. www.alsnu.se

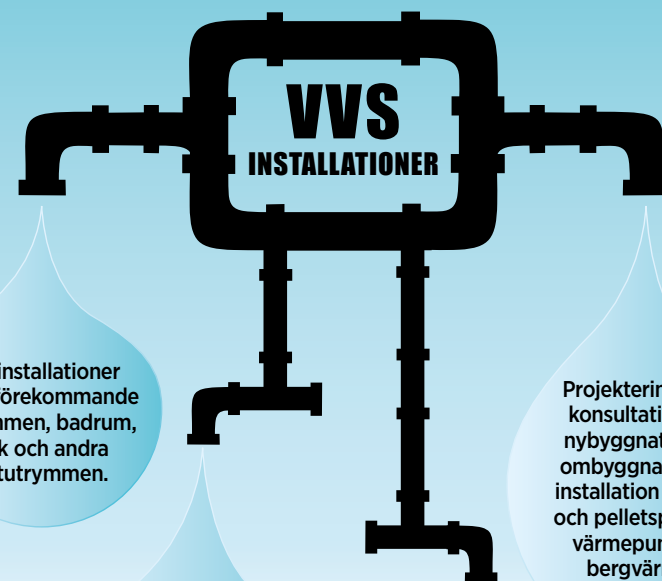
Malin Rikardsdotter Ahlin, Maria Sällström och Eva Micski är med i styrelsen för föreningen Alsnu vikingar vars syfte är att förmedla vikingaärvet.

FOTO: ALSNU VIKINGAR

Det händer också mycket på Birka. Den 10 juni spelar adelsöborna Beryl Kornhill och Carsten Gram ur Ansgars tårar. 25/6-7/7 kommer en völva (en vikingatida spåkvinna) och berättar om magi för alla barn. 16 juni och alla fredagar i juli blir det storgille med grillning av vildsvin – och mycket annat. ■

Anna Nagorna

ALSNÖ RÖR AB

Auktoriserat
VVS-företag

Mälbyvägen 18, 178 92 ADELSÖ, alsno@telia.com
Anders Johansson, 070-565 15 10, 070-595 90 56

MUNSÖ HUSLÄKARMOTTAGNING UPPHÖR

Thomas Iveroth går i pension den 31 juli. Det har nyligen meddelats i ett brev till hans patienter.

Han har i många år haft sin mottagning i Söderby på Munsö. Många Adelsöbor har haft honom som en uppskattad husläkare. Någon efterträdare blir det inte utan landstinget hänvisar till andra husläkarmottagningar. Närmast är de två vårdcentralerna i Tappström. Men man kan välja vilken husläkarmottagning som helst i länet.

Vi hoppas att kunna intervjua Thomas Iveroth i nästa nummer av Adelsönytt. ■

BR

Städning Fönsterputs Måleri Trädgård

Vildsvinsstängsel

Ring Anne
0735 773 260

Trädgård

Egenodlade pelargoner

Hos oss hittar du vackra och hållbart egenodlade pelargoner i olika färg, form och storlek som passar i både lya och slott.

Hur vi odlar

Vi är måna om att odla våra växter utan gifter. Vårt fokus ligger på hållbar odling och biologisk bekämpning.

Ekologisk jord till försäljning

I linje med hållbart odlande säljer vi också ekologisk jord, med eller utan gödning och i 50-litersäckar.

1 säck kostar 60 kr och
4 säckar 195 kr.

Café

Servering

Måndag till fredag serverar vi dagens lunch. Vi har även fantastiskt goda, och lyxiga sallader (tycker vi själva), matiga mackor och egenbakade bullar och kakor. Du väljer själv var du vill sitta – i trädgården eller inomhus.

Smått & Gott

Under tiden vi gör din sallad eller lunch, kan du botanisera i hyllorna bland vackert porslin, tvål och goda siraper, oljor, karameller och annat gott från Svenskt Mathantverk.

Frysboxen är laddad med glass. Nya smaker för i år är kokos / karamell och jordgubb / flädersorbet.

Catering

Du kan även boka oss för catering och kan då välja att endast få maten levererad eller att även anlita personal som hjälper till med servering under tillställningen. Så boka gärna nu när våren snart är här, stora som små sällskap.

Café Hovgården

- värt ett besök på Adelsö -

Tfn: 070 202 99 63 lene@cafehovgarden.se www.cafehovgarden.se

Facebookgrupper om din hembygd

Om du snabbt vill hålla dig uppdaterad om vad som händer på Adelsö finns det tre grupper på Facebook du måste vara med i.

■ **Adelsö Fans** grundades för nästan tio år sedan i anslutning till Adelsö Idrotts förening (AIF). Tanken var från början att spegla fotbollen och det som hände inom AIF berättar Anders Frisk, som var en av initiativtagarna. Men alltför snart har gruppen kommit att innehålla allt mellan himmel och jord som händer på ön. Vem som helst kan ansöka om att bli medlem vilket i regel beviljas. Men kommersiella medlemmar får inte vara med. Gruppen har 696 medlemmar. Adelsö Fans är en öppen grupp. Det innebär att allt som skrivs är offentligt. Administratörer är fortfarande Anders Frisk och Niklas Nyberg som var med och grundade gruppen.

■ **Adelsö Evenemang** bildades 2014 när föreningen Adelsö Evenemang startade. Här kan man informera om allt som vad händer på Adelsö, föreningsarrangemang osv. I praktiken har gruppen fått samma funktion som Adelsö Fans. Många är med i båda grupperna. Även Adelsö Evenemang är en öppen grupp. Gruppen har 794 medlemmar. Administratör är Urban Hasselström och resten av styrelsen i föreningen Adelsö Evenemang.

■ **Grannsamverkan Munsö/Adelsö** startade för fyra år sen av två tjejer på Munsö: Evelina Brus och Lina Longberg, som administratörer. Lina ersattes senare av Carina Lindholm. Efter ett tag kom också Adelsö med i bilden. Den här gruppen är mer organiserad än de andra två, med skrivna regler. Där står att gruppens medlemmar varnar, hjälper och upplyser varandra om det sker något trevligt, otrevligt osv. Men man ska inte varna om polisen har hastighetsövervakning. Tonen ska vara trevlig. Rasistiska inlägg är inte tillåtna och tas bort.

Många av inläggen handlar om trafiken: Olycksrisker, vägarbeten och djur av olika slag på vägen. Men man ska inte skriva av sig sin frustration över bilister som betar sig illa på vägarna. Här finns också mycket information om vad som händer på Munsö och Adelsö. Grannsamverkan är en sluten grupp. Det innebär att bara gruppmedlemmar kan se de inlägg som görs. Gruppen har 838 medlemmar. ■

Om Värna Adelsö

Föreningen Värna Adelsö samlar både bofasta och fritidsboende.

Vårt syfte är att slå vakt om Adelsös kultur och natur samt att främja möjligheterna att bo och arbeta på ön. Sektionen Gröna Ön arbetar särskilt för en framtida utveckling som inte tär på människor, natur och vårt historiska arv.

VI ARBETAR BLAND ANNAT MED FÖLJANDE FRÅGOR:

- Allemansrätten. Markägare ska till exempel inte kunna hindra människor att bada och ströva i naturen.
- Kulturlandskapet och strandskyddet ska värnas.
- Miljön i alla avseenden ska värnas.
- Nybyggen ska anpassas till befintlig byggnation och miljö och natur.
- Färjan ska alltid fungera, även när det är stränga vintrar. Mer trafik under sena kvällar.
- Vi vill slå vakt om busstrafiken.
- SL:s strafftaxa för Adelsöbor bör avskaffas.
- Vi värnar vår lanthandel.
- Vi arbetar för att Adelsö Butik ska bli postombud.
- Vi vill att vildsvinsstammen på ön minskas

VÄRNA ADELSÖ STYRELSE 2016-17

Ordförande

Staffan Eriksson, Sjövik, Lilla Stenby
Mob: 070-277027
E-post: staffanmobil72@gmail.com

Vice Ordförande

Jan Gertz, Gredby
Mob: 070-2371034
E-post: brijan999@gmail.com

Sekreterare

Irena Lundberg, Stenstorpsvägen
Mob: 073-404 70 39
E-post: irena.lundberg@comhem.se

Kassör

Mats Lundgren, Marielundsvägen
Mob: 070-730 32 03
E-post: matslu@telia.com

Ledamöter

Anita Björk, Sjövik, Lilla Stenby
Mob: 070-7434354
E-post: anitabjork2@gmail.com

Anders Ellström, Marielundsvägen
Mob: 073-904 59 45
E-post: anders_ellstrom@yahoo.com

Lennart Rydberg, Lundkulla
Mob: 070-322 02 61
E-post: lennart.rg@gmail.com

Maria Skedinger, Hanmora
Mob: 073-807 19 75
E-post: mariaskedinger@gmail.com

Ingela Westerberg, Sättra
Mob: 070-9393440
E-post: ingelawesterberg@telia.com

ADELSÖKALENDARIET 2017

3 juni, kl 12-15 vid Stenby säteri

Adelsö Smedja, med galleri och byggnads-vårdsbutik sommaröppnar och fortsätter att ha öppet varje lördag samma tid t o m augusti. Förutom regelbundna gästutställare visar och säljer smedjegangens sina egna alster.

7 juni, kl 19 i Adelsö kyrka

Lovö Kyrkas Kör sjunger svensk körlyrik, dir Leif Asp, piano Vivi-Ann Gäfvert.

8 juni, kl 19 vid Finnhagen

Smyckning av Trefaldighetskällan Vi dricker för hälsa och välgång och mot barnlöshet och eksem. Agneta Collberg och Anders Eriksson berättar om Källans historia och egenskaper. Arrangör: Adelsö hembygdsdag.

11 juni, kl 15 i Pannrummet

Värna Adelsös årsmöte. Värna Adelsö bland annat presenteras "Årets Adelsöbo". Se hela programmet sidan 56.

17 juni, kl 12-23 i Pannrummet

Adelsö Ölfestival 2017. Träffa bryggare från Stockholm och prova både deras och vårt eget Adelsö öl. Dessutom finns möjlighet att delta i en hembryggarträff, där många hembryggare kommer att medverka.

Kostnad: biljetter via billetto.se

Arrangör: Adelsö öl

18 juni, kl 19 i Adelsö Kyrka

Sommarkonsert med Birkakören.

22 juni kl 19-21 på Adelsö festplats

Vi klär midsommarstången.

Arrangör: Adelsö IF

23 juni kl 12-15 på Adelsö festplats

Midsommarfirande med Adelsö IF. Traditionell familjefest för stora och små med dans kring midsommarstången, tombola, fiskdamm och mycket mycket mer.

Arrangör: Adelsö IF

24 juni kl 13 Adelsövallen

Fotbollsderby Adelsö IF – Munsö IF.

Kaféet öppet.

Arrangör: Adelsö IF

1 juli, kl 11-01 vid Adelsövallen och ön runt

Adelsö runt, ett Veteranevenemang med mängder av gamla moppar, bilar och hojar. Ett s.k. Poker Run ingår för deltagarna, där de får ett spelkort på varje stopp, som ska ge en pokerhand när varvet fullbordats. Kl. 11 registrering vid Adelsövallen, där du kan beundra och kommentera alla fordon samt umgås. Under hela dagen är festplatsen öppen med matförsäljning och massor av skoj för barnen. Kl. 15 fordonen släpps iväg med en viss fördröjning för färd runt Adelsö där några av öns företag och föreningar visar upp sig vid kortkontrollerna. Kl. 17 är det dags för prisutdelning på festplatsen. Nytt för i år är att du även kan ta en helikopter-tur ovan vår ö. Arrangör: Adelsö Evenemang

1 juli, kl 21-01 på Adelsö festplats

Sommarens dans till bandet Sandbergs orkester. Skjutbanan och chokladhulet är öppet, korvkiosken och go-fikaluckan likaså.

Entré: 150 kr

Arrangör: Adelsö Evenemang

9 juli, kl 19 i Adelsö kyrka

Sommarmusik - andakt.

Musiker: Helena Hansson

8 juli, Adelsövallen

Magnus Ladulåsloppet springs för sjätte året med start och målgång på Adelsövallen. Löparlopp för alla åldrar med distanserna 500 m, 1,6 km, 5 km och 10 km. Mer info adelsoif.se

Arrangör: Adelsö IF

12 augusti, kl 12-16 vid Stenby säteri

Bakluckeloppis. Gammalt & Nytt på Adelsö arrangerar bakluckeloppis.

12 augusti, kl 12-16 Adelsö smedja

Konst- och hantverksmarknad.

13 augusti, kl 11-15 på Uppgården & Hembygdsgården

Adelsö Hembygdsdag. Håll utkik efter info på Adelsös anslagstavlor eller besök Hembygdsdagets hemsida för detaljerad information.

Arrangör: Adelsö hembygdsdag

16 juli, kl 19 i Adelsö kyrka

Söndagsgudstjänst Präst: Ann-Sofie Kamkar

Musiker: Vivi-Anne Gäfvert

13 augusti, kl 19 i Adelsö kyrka

Söndagsgudstjänst Präst: Magnus Ehntorp

18-20 augusti, med avslutning vid Adelsö kyrka

3 dagars pilgrimsvandring Lovö-Adelsö-Björkö
Frågor? Ring Simone 08-56038743 eller Dan 08-56038706

20 augusti, kl 19 i Adelsö kyrka

Sommarmusik med andakt.

Se även Adelsös egen evenemangsportal:

www.adelso.se, där du hittar fler evenemang när öns föreningar spikat fler av sina program för 2017.

SOMMARTEATER TILLBAKA I LADULÅS HUS!

Den outtröttliga kreatören Beryl Kornhill presenterar en kavalkad av musikteaterföreställningar i Ladulås Hus vid Pannrummet. I sommar gästas den praktfulla utomhusscenen av Friteatern. Producenten kontaktade Beryl och föreslog gemensamma teaterdagar i sommar.

Mellan den 29 juni och den 2 juli ges ett tiotal föreställningar. De två historiska pjäser som är skrivna och regisserade av Beryl ger en inblick i fornnordiskt liv. Ansgars möte med en vikingakvinna år 830 är temat för pjäsen "Ansgar och Sigröd från Birka" som spelas den 1 juni i Munsö kyrka. Eftersittning med servering och tillfälle till diskussion om värderingar och kulturkrockar i dåtid och nutid.

"Kung Ladulås och Drottningen som slutade gråta" en rysare om Birgerjarlklanens triumf och undergång. I årets nerkortade version står Helvig i fokus, en drottning som söker förklaring till varför hennes söner mördats varandra. Pjäsen kan ses den 30 juni och den 2 juli då föreställningsserien avslutas med teaterbuffé, haiku och konsert med Jazznblu och Björn Sikehag i Pannrummet.

Friteaterns pjäs "Mannen som blev ensam" är en musikalisk berättarteater efter Fritjof Nilsson Piraten och handlar om "gemensamhet på gott och ont", tre föreställningar, start den 29 juni.

"Predikaren å jag" är skriven av Friteaterns Carina Molander som för ett samtal om livet med Bibelns predikare och spelar dragspel.

Information hittar du på www.kulturbiljetter.se

eller Friteatern 070-54 33 143.

Se även www.friteatern.se och www.kungladulas.se

Världsarvsteatern och Friteatern hälsar varmt välkommen!

ÅRSMÖTE 2017 I PANNRUMMET

SÖNDAGEN DEN 11 JUNI KLOCKAN 15

PLATS: PANNRUMMET, STENBY

VIKINGALIV

A TRUE ADVENTURE

Initiavtagaren LG Nilsson presenterar det nya Vikingamuseet på Djurgården

- Årsmötesförhandlingar
- Årets Adelsöbo presenteras
- Information och diskussion om viktiga Adelsöfrågor
- Sen blir det mingel med lätt förtäring och alkoholfritt som föreningen bjuder medlemmar på.

Annan dryck finns i baren till egen bekostnad.

Välkomna!

